

MAKTABGACHA TA'LIM TARBIYALANUVCHILARINING
IJODKORLIGINI RIVOJLANTIRISH**Hayitova Sarvinoz Ochilovna**

Xalqaro innovatsion universiteti

Pedagogika fakulteti

1-bosqich magistranti

E-mail: sarvinozxaitova11@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchilarning ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirishning pedagogik ahamiyati, mazmuni va samarali usullari yoritilgan. Ijodkorlikni rivojlantirishda o'yin faoliyati, tasviriy san'at, musiqa, ertak va rolli mashg'ulotlarning o'rni tahlil qilinadi. Shuningdek tarbiyachi va ota-ona hamkorligi orqali bolaning mustaqil fikrlashi va tasavvurini rivojlantirish haqida fikrlar keltirilgan.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, ijodkorlik qobiliyati, rolli mashg'ulotlar, ertaklar, musiqali o'yinlar tasviriy san'at, tasavvur mustaqil fikrlash.

Abstract: This article discusses the pedagogical significance, content and effective methods of developing the creative abilities of children in preschool educational organizations. The role of game activities, fine arts, music, fairy tales and role-playing activities in the development of creativity is analyzed. Also, ideas are presented about the development of a child's independent thinking and imagination through the cooperation of educators and parents.

Keywords: preschool education, creative abilities, role-playing activities, fairy tales, musical games, fine arts, imagination, independent thinking.

Аннотация: В данной статье рассматриваются педагогическое значение, содержание и эффективные методы развития творческих способностей детей в дошкольных образовательных организациях. Анализируется роль игровых занятий, изобразительного искусства, музыки, сказок и ролевых игр в развитии креативности. Также представлены идеи о развитии самостоятельного мышления и воображения ребенка посредством сотрудничества педагогов и родителей.

Ключевые слова: дошкольное образование, творческие способности, ролевые игры, сказки, музыкальные игры, изобразительное искусство, воображение, самостоятельное мышление.

KIRISH

Bugungi kunda maktabgacha ta'lim tizimida bolaning har tomonlama rivojlanishi, ayniqsa uning ijodkorlik qobiliyatini shakllantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Bu qobiliyat bolaning shaxs sifatida kamol topishida va mustqil fikrlashida muhim rol o'ynaydi. Albatta bunga pedagogik mahoratga ega bo'lgan tarbiyachilarimiz va bolaning oila a'zolari hamkorlikda ish olib borishlari kerak bo'ladi.

Ijodkorlik tushunchasi va uning ahamiyati

Ijodkorlik — bu yangi takrorlanmas g'oyalar yaratish, noodatiy fikrlash, muammolarga o'ziga xos yechim topa olish qobiliyatidir.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijodkorlik quyidagi jihatlar orqali namoyon bo'ladi:

- erkin fikrlash;
- tasavvurning boyligi;
- mustaqil qarorlar qabula olish;
- o'yin davomida yangilik yaratish.

Ijodkorlikni rivojlantirish bolaning nutqi o'sishiga va aqliy rivojlanishiga yaxshi yordam beradi.

Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarining ijodkorligini rivojlantirish bosqichlarini ko'rib chiqamiz.

O'yin faoliyati: Bog'cha yoshidagi bolalar uchun eng qiziqarli mashg'ulotlardan biri bu albatta o'z tengdoshlari bilan birgalikda turli o'yinlar o'ynash desak mubolag'a bo'lmas. Xuddi shu jarayondan pedagogik mahoratga ega bo'lgan tarbiyachilarimiz unumli foydalanib, bolaning ijodkorligini rivojlantiruvchi o'yinlar tashkillashtirsa ayni maqsadga muvofiq bo'ladi. Bunday o'yinlarga misol tariqasida musiqiy o'yinlarni, rolli o'yinlarni, hikoyalar va ertaklar tuzishni, rasmlar chizishni, turli applikatsiyalar yasashni va tabiat bilan bog'liq o'yinlarni sanab o'tishimiz mumkin.

Interaktiv o'yinchoqlar: Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalar uchun turli boshqotirma o'yinchoqlar mavjud va bu o'yinchoqlar bolaning nutqini, ongini, aqliy faoliyatini, qisqa qilib aytadigan bo'lsak har tomonlama bola rivojlanishi uchun ijobiy xizmat qiladi. Piramidalar, legolar, kubiklar va pazllarni shunday o'yinchoqlar sirasida sanab o'tishimiz mumkin.

Musiqiy mashg'ulotlar: Musiqa nafaqat bolalarni balki har qanday yoshdagi shaxsni rom qila oladigan ajoyib san'at desak noo'rin bo'lmas. Bog'cha yoshidagi bolalar uchun ham musiqiy mashg'ulotlar beqiyos o'ringa ega hisoblanadi. Pedagogik qobiliyatga ega bo'lgan tarbiyachilarimiz musiqa

yordamida bolalarga turli his-tuyg'ularni tuyishni anglata oladilar va bolalarning aqliy rivojlanishiga yordam beradilar.

1. Ertak va rolli mashg'ulotlar: Ushbu yoshdagi bolalar uchun ertaklar alohida bir ahamiyatga ega. Chunki dono xalqimiz "Ertaklar yaxshilikka yetaklar" deya bejizga aytmagan. Bolaning aqliy rivojlanishiga yaxshi hamda salbiy qahramonlarni hayotiy tarzda anglay olishlariga albatta ertaklar katta ahamiyat kasb etadi. Bolalarning ertaklar eshitish jarayonida aqliy faoliyati ongi rivojlansa, bolaning o'zi ertak yaratishi jarayonida esa, uning ijodkorlik faoliyati rivoj topa boradi. Tarbiyachi biror ertak yoki hikoyani boshlaydi va uni bolalar o'zlari xohlagandek davom etishlarini aytadi shunda har bir bola ertak qahramoniga o'zi xohlagan ishini bajartiradi va bu bilan uning fikrlashi ham o'sib boradi.

2. Ota-ona va tarbiyachi hamkorligi: Bola tarbiyasi uchun ota-ona va tarbiyachi hamkorligi eng muhim jarayondir. Tarbiyachi bolaga bilim berishi qisman tarbiya ham berishi mumkin ammo tarbiyaning katta qismini bola ota-onasidan oladi. "Qush uyasida ko'rganini qiladi" deya bejizga aytilmagan har holda. Bola tarbiyasi va xulqi yaxshi bo'lishi uchun tarbiyachilar bilan birgalikda ota-onalar ayniqsa onalar hamkorlikda shug'ullansa albatta samara beradi va bola kelajakda yetuk shaxs bo'la oladi.

Xulosa

Xulosa tariqasida shuni aytishimiz mumkinki, maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning ham aqliy ham nutqiy ham ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirishda tarbiyachilarimiz yuksak pedagogik mahoratga ega bo'lishlari joiz. Shuningdek, ota-onalar ham farzandi tarbiyasiga alohida e'tibor qaratgan holda farzandi boradigan maktabgacha ta'lim tashkilotlarini to'g'ri tanlay olishi, hamda ushbu tashkilotdagi tarbiyachi, logoped, va psixologlar bilan muntazam

tarzda bog'lanib farzandining yutuqlari va kamchiliklarini muhokama qilib borishlari darkor.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. M. Akhmetova "Maktabgacha ta'limda bolalar ijodiy faoliyatini rivojlantirish Pedagogika psixalogiya masalalari".
2. T. Khaydarova "maktabgacha ta'limda ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish metodlari" O'zbekiston pedagogika jurnali.
3. N. Qodirova "Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish bosqichlari" ilmiy maqola .
4. SH. Xasanova "Maktabgacha yoshdagi bolalarning badiiy ijodiy qobiliyatlarini shakllantirish" ilmiy maqola.
5. U. M. Xalikova "Maktabgacha ta'limda pedagogic jarayonlarni loyihalashtirish metodikasi" o'quv qo'llanma.
6. <https://www.facebook.com/groups/2134485323243156/> rasmiy sayti.
7. <https://zamin.uz/uz/tags/maktabgacha-talim/page/2/> rasmiy sayti.